

تحول اداری

معصومه بشکوه

Masy_amozech@yahoo.com

در مورد ایجاد تحول در نظام اداری تاکنون اقدامات متعددی انجام شده که به نظر می‌رسد بعد از ادغام دو سازمان برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی در سال ۷۹ این حرکت شکل و محتوایی متفاوت از دوره های گذشته پیدا کرده است. با توجه به اهمیت موضوع تحول در نظام اداری کشور در برنامه سوم توسعه آنچه که در زمینه اصلاح نظام اداری حائز اهمیت است، ایجاد بستر و سازوکار اجرایی مناسب و لازم برای ایجاد تحول در دستگاههای اجرایی و در واقع ایجاد تحول از درون دستگاههاست که برای تحقق این امر شورای عالی اداری با تصویب و تعیین اولویتهای برنامه های تحول و ایجاد شوراها و کمیسیون های تحول اداری در دستگاههای اجرایی کشور و در مراکز استانها این بستر و زمینه را فراهم کرد. پس از بررسی و مطالعه تمامی اقدامات انجام شده در سالهای بعد از پیروزی انقلاب اسلامی درباره ایجاد تحول در نظام اداری و نیز بررسی علمی و دقیق اقداماتی که در سازمان امور اداری و استخدامی کشور در اولین دوره ریاست جمهوری سیدمحمد خاتمی انجام شد برنامه ای تحت عنوان برنامه تحول در نظام اداری کشور تنظیم و به تصویب شورای عالی اداری رسید. براین اساس هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۸/۱/۸۱ پس از استماع گزارش سازمان مدیریت در مورد برنامه تحول اداری با کلیات این طرح به شرح ذیل موافقت کرد.

۱ - برنامه منطقی کردن اندازه دولت؛

۲ - برنامه تحول در ساختار تشکیلاتی؛

۳ - برنامه تحول در نظامهای مدیریتی؛

۴ - تحول در نظامهای استخدامی؛

۵ - برنامه های آموزش و بهسازی نیروهای انسانی؛

۶ - برنامه اصلاح فرایندها و روشهای انجام کار و توسعه فناوری اداری؛

۷ - برنامه ارتقا و حفظ کرامت مردم در نظام اداری.

در این مقاله بندهای هفتگانه مورد بررسی قرار می گیرد.

۱) به منظور نیل به این هدف، یکی از وظایف شورای عالی اداری اصلاح تشکیلات کلان دولت و حذف و یا ادغام برخی وزارتخانه هاست. به عقیده طراحان لایحه تشکیلات کلان دولت، هدف اصلی این لایحه کوچک کردن اندازه دولت جهت کارآمدتر کردن و

کاهش تصدیهای دولتی و واگذاری بخشی از این تصدیها به بخش غیردولتی است. ساختار فعلی دولت از نظر تشکیلاتی با چند اشکال عمده مواجه است که حجم نامتناسب و تداخل وظایف از جمله مهمترین آنهاست. براساس آمار و ارقام موجود در حال حاضر بزرگی دولت ۵/۲ برابر حداکثر معمول است.

۲) اصلاح ساختار تشکیلاتی دولت و تجمیع سازمانهای استانی از جمله وظایفی است که از سوی سازمان مدیریت به کلیه دستگاههای اجرایی محول شده است. به این ترتیب، سازمانهای استانی تحت پوشش وزارتخانه ها و دستگاههای اجرایی در یک سازمان واحد در هر استان ادغام خواهد شد. براین اساس دولت دستگاهها را موظف کرده برای کاهش و بازنگری ساختار تشکیلاتی خود اقدام کنند و اگر در مهلت مقرر انجام ندهند سازمان مکلف است راساً این کار را انجام دهد.

۳) جامعه ای رشد نمی کند مگر در سایه حسن مدیریت، البته مدیریتی آزاداندیش، مدیریت آزاداندیش امکان پیاده سازی مدیریت دانایی را فراهم می سازد. از نظر این نوع مدیریت یک تغییر کوچک در ورودی یک نظام می تواند به تغییر بسیار شگرفی در خروجی نظام منجر شود.

۴) در اصلاح نظام استخدامی سعی براین است که مدیریت نوین جایگزین مدیریت سنتی شود. کاهش استخدامهای رسمی، برگزاری آزمونهای ادواری، کاهش جذب نیروهای دیپلم و افزایش ۱۲ درصدی جذب نیروهای لیسانس و بالاتر و بحث دولت الکترونیک از مقوله هایی است که در این طرح عنوان می شود.

۵) آموزشهای ضمن خدمت کوتاه مدت به دلایل زیادی مورد نیاز سازمانها بوده و ضرورت آن روز به روز بیشتر احساس می شود. ضرورتهایی چون ۱- رفع نقایص عملکردهای جاری و قبلی و پیش بینی های آینده نگر در این زمینه. ۲- لزوم بهبود کیفیت فعالیتها. ۳- افزایش وظایف سازمانها و لزوم انطباق آموزشها با این وظایف جدید. ۴- ورود فناوریهای جدید سخت افزاری و نرم افزاری در عرصه های اقتصادی و اجتماعی.

۶) با استفاده از فناوریهای جدید می توان روشهای کارآمدتر و به صرفه تر و درعین حال دقیقتری تدوین کرد. این روشها خود به خود به انجام وظایف سازمانی در مجرای صحیح و بدون اتلاف انرژی و منابع سازمانی و در نتیجه حصول سریعتر نتیجه منجر می گردد که در نهایت ارباب رجوع نیز در زمان کوتاهتر و با کیفیت بهتری به هدف خود دست می یابد.

۷) حصول نتیجه هفتم ماحصل شش برنامه دیگر است. ویژگیهای نظام خدماتی مطلوب را می توان اطلاع رسانی سریع و دقیق و در دسترس و تسریع عملیات مورد نظر مراجعان، سهولت در انجام کارها و گردش امور، پایبندی به ضوابط و قوانین، عدم تبعیض، زیبایی و نظم عمل مراجعه را می توان نام برد که موجب رضایتمندی خدمت گیرندگان می شود.